

stærkt derpaa. Det kan ikke være nogen Hemmelighed for nogen, at selv indenfor det snævrere Regeringsparti er der overmaade stor Betænkkelighed ved at give Regeringen denne Lov, og der kan jo ikke herske den fjerneste Tvivl om, at det konservative Folkeparti kun i Nødsfald lader sig bevæge til at stemme for Lovforslaget. Og Erhvervspartiets og det frisindede Landpartis Stilling er jo ogsaa en saadan, at Regeringen ikke hos de to Partier, der jo for øvrigt talmæssigt set ikke betyder saa overmaade meget her i Tinget, kan hente sig nogen Styrke, den kan forlade sig paa. Altsaa, der er god Grund til at tvivle om, at Regeringen virkelig har et Flertal for sig i denne Sag. Nemesis har ramt Ministeriet Neergaard. Det maa man indrømme, naar man erindrer, hvorledes Begivenhederne formede sig for to et halvt Aar siden. I Foraarsmaanederne 1920, da man uden Forbindelse med Flertallet i Rigsdagen drog til Amalienborg for at bevæge Kongen til at drage Omsorg for, at vi fik et Regerings-skifte, var den store Tid for Ministeriet Neergaard i Vente. Hvis Gudinden Nemesis nu er rigtig onskabsfuld overfor den højtærede Statsminister og hans Kolleger, kunde det jo tænkes, at et andet Tog drog til Amalienborg for at udbede sig et andet Ministerium. Jeg vil inderligt haabe, at det ikke maa ske, men der vilde ikke være noget usædvanligt i, at det skete. Der vilde være større Rimelighed i, at et saadant Tog foranstaltedes nu end i 1920, og jeg gad egentlig vide, om det ikke vilde være svært paa Baggrund af Begivenhederne i 1920 at afvise en Henvendelse om at faa skiftet Regeringen paa dette Tidspunkt. Men den højtærede Minister kan i dette Forhold være fuldkommen rolig. Socialdemokratiet vil ikke indlade sig paa noget, der blot tilnærmelsesvis ligner dette. Det vil vi lade Venstre og de Konservative ene om, og vi vil tro, at den Skæbne, der har ramt Ministeriet Neergaard og Venstre og kan konservative Folkeparti med, som ikke kan unddrage sig sit Ansvar, alvorligt maner til, at et Eksperiment af den Art ikke gentager sig her i dette Land.

Det er sagt overfor os i Udvalget mere end een Gang, at vor Henstilling til Regeringen ikke var saglig, at det var en Henstilling af politisk Art. Jeg har allerede sagt, at dette ikke er Tilfældet. Af saglige Grunde har vi ikke kunnet medvirke til at gennemføre dette Lovforslag, saa længe den nuværende Regering er ved Magten. Det er jo ikke noget ukendt, at en Opposition ved en given Lejlighed maa indtage den

Stilling, at den ikke vil, ikke kan, ikke tør medvirke til, at et bestemt Lovforslag fremmes under vedkommende Regerings Ledelse. Venstre kender ogsaa dette. Den højtærede Statsminister kender saa overmaade godt dette Forhold. Han kan i hvert Fald meget let fremkalde i sin Erindring Begivenheder, som fandt Sted i Foraaret 1919, da det var aldeles uomgængelig nødvendigt at skaffe os et nyt Statslaan. Alle var enige om, at et Statslaan maatte tilvejebringes, men det var ikke den daværende Regering muligt ved Hjælp af de to Regeringspartier, der støttede den, alene at gennemføre Forslag om et nyt Statslaan, fordi Oppositionen havde Flertal i Landstinget og benyttede sig deraf paa en saadan Maade, at Regeringen og Regeringspartierne maatte indgaa paa at likvidere Loven af 7. August 1914 for at faa Statslaanet. Det var ikke saglige Grunde, der dikterede den nuværende højtærede Statsministers Stilling, det var partipolitiske Grunde i engere Forstand, uagtet det var saa sagligt begrundet som noget paa det Tidspunkt at stille Forslag om et nyt Statslaan. Efter den Stilling, Regeringen og Regeringspartierne og da navnlig Venstre i Udvalget har taget til vore Henstillinger og Ændringsforslag, maa jeg for øvrigt tro, at Regeringen overhovedet ikke paa noget Tidspunkt under sine Overvejelser dette Forslag vedrørende har tilrettelagt Stillingen med Henblik paa, at Socialdemokratiet skulde stemme for Lovforslaget. Regeringen har, efter hvad der foreligger, antagelig haft den Opfattelse, at den var stærk nok til at klare de Vanskeligheder, her er Tale om, uden vor Medvirkning, ellers er det ganske uforstaaeligt, at den har været saa afvisende, for ikke at sige affejende overfor os i denne Sag, som Tilfældet har været.

Imidlertid forstaar vi Socialdemokrater fuldt ud denne Sags uhyre Betydning, vi er fuldkommen klare over, at vi her staar overfor en uørt Vanskelighed, og at der kan ventes store Forstyrrelser for vort Næringsliv i Tilfælde af, at Landmandsbanken ikke kan lukke op i Morgen paa sædvanlig Maade. Men Regeringen, Regeringen alene bærer Ansvar for den Situation, vi her staar overfor, man har ikke kunnet levne os Tid til Overvejelser, vi har kun haft den knappest mulige Tid til vore Overvejelser, vi har saa at sige faaet Pistolen for Brystet, man har sagt: Paa det og det Klokkeslæt skal Lovforslaget være færdigt, ellers er Ulykken over os, uagtet Regeringen for lang Tid siden har vidst, at man uhjælpelig